

AĞBABADA KEÇİRİLƏN QIZ-GƏLİN MƏCLİSLƏRİ

Tacir Qurbanov

AMEA Folklor İnstitutu

filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

tacir1956@mail.ru

XÜLASƏ

Ağbabada keçirilən qız-gəlin yığnaqları Novruz bayramında, toy mərasimlərində, qısa ərzaq hazırlıqları ilə bağlı iməciliklərdə xüsusi bir ənənə kimi davam etdirilirdi. Adətən bu məclislərdə ancaq qız-gəlin iştirak edirdi, kişilər iştirak edə bilməzdilər. Bu, qız-gəlinə sərbəstlik verirdi. Bu mərasimlərdə vəsfi-hallar deyilir, avazla nanay oxunurdu. Burada mərasim davam etsə də, damların açıq bacalarından oğlanlar istədikləri qızlara sözlərini vəsfi-hallarla bildirirdilər. İstər etnoqrafik cəhətdən, istərsə də musiqi folklorunun araşdırılması baxımından Ağbabada keçirilən qız-gəlin məclisləri böyük əhəmiyyətə malikdir.

Açar sözlər: *toy, Novruz bayramı, mərasim, nanay, vəsfi-hal, qız-gəlin, Ağbaba.*

Ağbabada keçirilən qız-gəlin yığnaqları Novruz bayramında, toy mərasimlərində, qısa hazırlıqları ilə bağlı iməciliklərdə olduqca maraqlı və yadda qalır olurdu. Novruz bayramında adətən Ağbabanın bütün kəndlərində “çilə-çilə çıxarmaq” deyilən bir mərasim keçirilirdi. Qədim adətə görə bu mərasim keçirilən evdə kişi qismi olmamalı idi. Bu, Ağbabada dədə-baba ənənələrinə sadıqlıqla bağlı olsa da, digər tərəfdən mühafizəkarlıqla da əlaqəlidir. Yəni qızlar sərbəst olsunlar, ürəklərindən keçən arzu-diləklərini nanayla deyə bilsinlər. Bu zaman evin bacası açıq saxlanılırdı. Çünki ərğən oğlanlar bacadan öz sevdikləri qızlara vəsfi-hallarla ürəklərini açma bilirdilər. Daha doğrusu, bu qəbahət sayılmırdı. Adətən nanaya, sözə “a çilə-çilə qardaş”la başlayırdılar. Maraqlıdır, Hamasada bu adı çəkilən mərasimə bəzən “Qızlar bayramı” da deyilirdi. Məsələn deyirdilər:

Ay çilə-çilə qardaş,
 Atın qamçıla, qardaş.
 Gəl elə bir söz deyim,
 Baxtın açıla, qardaş (1).

İndi “çilə-çilə çıxarmaq” mərasiminə diqqət yetirək.

Kəndin bütün gənc qızları bir evə yığılırdılar. Şənlik yemək yeyəndən sonra başlanırdı. Qızlar halay çəkib çeçelə barmaq oynaya-oynaya iki-iki bir-biri ilə dəyişərdilər, bu və bu kimi nanayarasını musiqini dəyişə-dəyişə xorla oxuyardılar.

Bulaqdan gətirilən suyu bir ləyənə tökərdilər. Qızlar halay vurub ləyənin ətrafında oturdular. Xam iynə, xam pambıq götürərdilər. İynənin sapa keçən ucuna azca pambıq eşiş yapışdırardılar. Bu cür iki iynə hazırlanardı. Sonra iynələrdən birini qızlardan birinin adı ilə suya salardılar. Hərəsi ləyənin bir tərəfində olan iynələri pambıq suyun üzərində saxlayardı. Sonra nanay başlanardı. Ta ki iynələr bir-birinə yaxınlaşıb qoşa durana qədər. Əgər iynələr qoşalaşırdısa, deməli, həmin qızla oğlan qovuşacaq. Bəzən iynələr suya batardı. Bu o demək idi ki, həmin qızla oğlanın bəxti bir deyil (2). Maraqlıdır ki, Qarabağ ərazisində çillə çıxarmaq xüsusilə yaddaqalandı. C.Bağdadbəyov yazır: “Çillə gecələrində 50-60 yaşında kişilər də iştirak edib, qədim rəqslərdən göstərib, bir-iki saat sonra gedirdilər. Qocaların tez getməsindən məqsəd gənclər utanmasınlar, istədikləri kimi vaxt keçirsinlər deyə gedirdilər. Məzkur gecələr sabaha kimi davam edirdi. Axır çərşənbə gecəsi isə daha təntənəli olub, sübh açıldıqda məclisdə olanlar musiqi çaldığı halda bulaq başına gəlib, rəqs edirdilər” (3, 76-77).

Novruz mərasimlərində, xüsusilə çərşənbələrdə “küflən getmə” deyilən mərasimlər də xüsusi maraq doğurur. Bu mərasimlərin necə keçirilməsinə də diqqət yetirək: “Qızlar otağın tavanına, karana (ağaca) kəndir keçirir, onun hər iki ucunu sıyırtmac eləyib, arasına bir taxta parçası qoyub yellənçək hazırlayırdılar. Buna el içində “küfləndetmə” deyərdilər. Bir qız yellənçəyin üstə dururdu. Onun sağ və solunda duran qızlar yellənçəyi yavaş-yavaş yelləyirdilər. Bu vaxt yellənçəkdə olan qız nanaya başlayırdı. Otaqdakı qızlar da yellənçəyin ətrafında yallı gedirdilər” (4, 29-30). “Küfləngetmə” Azərbaycanın bir sıra bölgələrində bir az fərqli adla məlumdur. Bu şənliklərə küfdibi

şənlikləri deyirlər. B.Alarlı yazır: “Küf-ağacın budaqlarından kəndirlə asılan yellənçəkdən ibarətdir. “Küfdibi” dedikdə, küfün, yellənçəyin ətrafında keçirilən şənlik nəzərdə tutulur. Bu şənlikdə oxunan nəğmələr “küfeylilər” adlanır (5, 104). Burada oxşarlıq olsa da, fərq ondan ibarətdir ki, küfeylilər əsasən bağçılıqla bağlı olsa da, nanaylar sevib-seçilməklə əlaqədar yaranmış musiqi folklorunun Ağbaba ərazisində geniş yayılmış xalq nəğmələrindəndir.

Novruz mərasimlərində su falları da nanaylarla müşayiət olunurdu. Bunlardan biri çatma adlanırdı. Bu fal el arasında çox sınaqlı sayıldığından bu mərasimdə xeyli qız-gəlin iştirak edirdi. Həmişə martın iyirmi birində dörd yabanı bir-birinə keçirib çatma düzəldirdilər. Sonra çatmanın üstünə bir qırmızı üzlü iri yastıq qoyulurdu. Çatma hazırlanan kimi onun üstündə on bir-on iki yaşlı bir oğlan uşağı oturdurdular. Çatma xeyli hündür (az qala iki metrə qədər) olduğu üçün onun üstünə xüsusi stol, onun üstünə içi su ilə (səhər erkən bulaqdan gətirilən su) dolu tas, tacın qabağına güzgü qoyurdular. Oğlan çatmanın üstünə qoyulan yastığın üstündə otururdu. Onun başına qırmızı bir parça örtürdülər. Bundan sonra cavanlar onun yanına gəlib ürəklərində bir niyyət tutub ona tasa baxmasını deyirdilər. Oğlan orda nə görsə onu deyirdi. Oğlan güzgüyə baxandan sonra tasın içinə baxıb gördüyünü deyirdi (6, 12). Novruz mərasimlərində rastlanan oyunlar (“Yaylıqaltı”, “Papaqaltı”) nanaylarsız keçmirdi. Burada da ev xəlvət olmalı idi, yəni evdəki kişilər başqa yerə, qonşulardan birinin evinə gedirdilər. Burada oyun iştirakçılarından başqa qız-gəlinlər də iştirak edirdilər. Bu oyunlardan “Yaylıqaltı” qız-gəlinlər tərəfindən keçirilirdi. Yaylıqaltı oyunu ilaxır çərşənbədə keçirilir. Bu vaxt bir evdə sürfə açılır. Yeddi ərgən qız öz yaylığını ortaya qoyur. Bir nəfər yaylıqlardan birinin altında bir qızıl üzük gizlədir. Üzüyü gizlədən qız o biri qızların saçlarını qarışdırır. Üzüyü tapan qızı ilin ən bəxtli qızı kimi qəbul edilir. Dərhal o biri qızlar onu əhatəyə alıb oynaya-oynaya oxuyurlar:

I qız:

Yollara gül döşə, çıx,
Qız, baxtınla başa çıx.
Oyna, meydan sənindi,
Əl xınalı, baş açıq.

II qız:

Nanay çağır, səs elə,
 Ay qız, bir həvəs elə.
 Bu yığnaqdan söhbət aç,
 Bir bizlərə bəs elə.

III qız:

Sağ əlini başa çək,
 Al bıçağı daşa çək.
 Sürfə bizi gözlüyür,
 Gəl özünü başa çək.

Bu vaxt altı qız bəxtli qızın ətrafında yallı gedir. O qız ortada tək oynayır. Oyun bitən kimi bəxtli qız sağ əlini bir-bir qızların başına çəkib süfrənin başında əyləşəndən sonra bəxtli qız bıçağı daşa çəkib bir qırmızı almanı dilimləyib qızlara paylayır.

Toylarda adətən təzə gəlin bəy evinə gətiriləndə onu əyləşdirən kimi qız-gəlin onun başına toplanırdı. Çünki adətə görə zurnaçı dəstəsi “Gəlin Məmmədi” havası ilə bütün təzə gəlinləri toy evinə növbə ilə gətirirdi. Təzə gəlin əyləşən kimi bir dilavər, sinədəftər qadın onu tərəfləyirdi. Buna el arasında “gəlintərifləmə” deyirdilər. Bu vaxt orda kişi qismi olmurdu. Gəlin tərifı dövrümüzə qədər bir neçə variantda gəlib çatmışdır. İndi bir gəlin tərifinə nəzər yetirək:

Gəlin deyər: hanı atam?
 Qoçum yoxdu, qoyuna qatam.
 Qaynatan da sənın atan,
 Gəlin, xoş gəldin, xoş gəldin;
 Bizim oğlana tuş gəldin.

Gəlin deyər: hanı anam?
 Əlimdən aldılar sonam.
 Qaynanan da sənın anan,
 Gəlin, xoş gəldin, xoş gəldin;
 Anam, xoş gəldin, xoş gəldin.

Uzun küçə yolun olsun,
 Zər-zibadan donun olsun.
 Bizim oğlan yarın olsun,
 Anam, xoş gəldin, xoş gəldin;
 Gəlin, xoş gəldin, xoş gəldin.
 Bacadan baxdım işıxdı,
 Ləngəri dolu qaşıqdı.
 Gəlin evə yaraşıqdı,
 Gəlin, xoş gəldin, xoş gəldin;
 Sonam, xoş gəldin, xoş gəldin.

Hazar-hazardı bu gecə,
 Dükan-bazardı bu gecə.
 Gəlinin qalışunu gətirin
 Bəy intizardı bu gecə.
 Gəlin, xoş gəldin, xoş gəldin;
 Bizim oğlana tuş gəldin.

Küçələri palçıqlıdı,
 Çörəkləri qılçıqlıdı.
 Qaynananı dindirməyin,
 Yeyən artıb-acıqlıdı;
 Gəlin, xoş gəldin, xoş gəldin,
 Anam, xoş gəldin, xoş gəldin (2).

Təbii ki, bu axırcı bənd xüsusi zarafatla oxunardı. Qeyd edək ki, Qarabağda da toy şənliklərində qız-gəlin məclisi gündüzlər keçirilmişdir. Bu barədə C.Bağdadbəyovun qeydləri maraqlıdır. O yazır: “Toy günləri toyxana gündüzlər qadınlara məxsus olub, axşamlar kişilərə verilirdi. Gündüzlər qadınlar məclisindəki “xan” qadınların özlərindən olurdu. Bir qadın rəqs etdikdə, digər bir qadın ona şabaş verirdi. İki-üç şahıdan ibarət olan bu şabaşı bir uşaq barmaqları arasında tutub pul verən qadının adı ilə: “Yenə Püstə bacı, yenə Püstə bacı, evi abadan olsun, on tümən şabaş verdi. Ay şabaş, toy, maşallah” – dedikdən sonra o pulu sazandanın qabağına qoyardı” (3, 67).

Qış hazırlığı ilə düzənlənən qız-gəlin məclislərini şərti olaraq bir neçə yerə bölmək olar: yarma iməciliyi, əriştə iməciliyi.

Yarma iməciliyi adətən yayın sonu, payızın əvvəllərində növbə ilə keçirilirdi. Bu iməcilik keçiriləndə də evdə kişi qismi olmurdu. Bu vaxt xeyli qadın bir yerə toplanırdı. Təbii ki, ev sahibi qadın gələnlərə yaxşı süfrə açıb onları ağırılayırdı. Buğdanın qabığına dibəkdə salğarla döyüb çıxarandan sonra onu kirkirələrdə üyüdüb yarma etmək elə asan məsələ deyildi. Həm də yarmalıq buğdanı adətən ağ buğdadan edirdilər. Bundan ötrü əvvəlcə onu isti suya qarışdırıb bir az yumşaldırdılar. Sonra dibəkdə salğarla döyüb, onu sərrib qurudurdular. Bir də əllə ovcalayıb qabığın tam çıxmasını dəqiqləşdirəndən sonra kirkirələrdə çəkməyə, yəni üyütməyə aparırdılar. Əgər qabıq yaxşı çıxmıybsa onu yenidən isti suda yumşaldandan sonra dibəkdə salğarla döyürdülər. Bulğur isə buğdanı qaynadandan sonra bişmiş buğdaya deyilirdi. Onu da bundan sonra dibəkdə döyüb, sonra qurudur, kirkirələrdə üyüdürdülər. Adətən yarmadan xəşil, bulğurdan çəkməcə bişirirdilər. Kirkirədə yarma və ya bulğur çəkmək adam yoran işdi (2). Bu işi bir neçə nəfər yerinə yetirirdi. Ağbabada bu işə kirkirə çəkmək deyirdilər. Bu iş səbirlə yerinə yetirilməklə, eyni zamanda qadınlar növbə ilə kirkirənin qolunu hərleyir, bir-birini əvəz etməklə işin çətinliyini aradan qaldırır və həvəslə iş görürdülər. Ev sahibi qadın adətə görə kirkirənin üst daşına nəmər qoyurdu. Buna el arasında daşbaşı deyirdilər. Bu ad çox güman ki, pulun üst daşın üstünə qoyulması ilə belə adlandırılmışdır. Sonralar bu ifadə, yəni daşbaşı daşdaş kimi işlənmiş, daha çox müftə gəlir, rüşvət mənasını da almışdır. Təbii ki, hər bir ailənin adamlarının sayına uyğun olaraq yarma tədarük olunurdu. İş başa çatan kimi qız-gəlin nanaya başlayıb yallı tutardılar. Qeyd edək ki, bu vaxt evin bacası açıq saxlanmalı idi. Çünki bacadan ərgən oğlanlar öz sevgililərinə vəsfi-hal deyə bilirdilər. Onlar bununla xeyir işin nə vaxt keçiriləcəyini də müəyyən edə bilirdilər. İndi həmin vəsfi-hallardan bir neçə nümunəyə diqqət yetirək:

Bacadan baxan filan,
 Dam üstündə bir dolan.
 Tay-tuşundan seçilən,
 Bir sənsən dalda qalan.

Bacadan baxan mənəm,
Dərdlərə qalxan mənəm.
Sən olasan xanımım,
Qəlbini yaxan mənəm.

Bacadan bax, bacadan,
Olsun könlün abadan.
Xeyir işi tez elə,
Sənsən işi yubadan.

Sənsiz yuxu yatmaram,
Başqa əldən tutmaram.
Ətlik mallar hazırdı,
Mən işi yubatmaram.

Açıqdı baca, danış,
Olubsan xoca, danış.
Hamının toyu oldu,
Qabaqdan da gəlir qış (8).

Bu gözdən keçirdiyimiz vəsfi-hallar təbii ki, eyni vaxtda deyil, müəyyən vaxtlarda qız-gəlin məclislərində, daha doğrusu, yarma, əriştə iməciliklərində söylənən vəsfi-halların xeyli hissəsini təşkil edir. Bu folklor örnəklərinin yarma və əriştə iməciliklərində söylənməsi dövrü payıza təsadüf etdiyindən, adətən, eldə-obada iməcilik keçirilən evlərin bacaları açıq saxlanar, ərgən oğlanlara damın üstə çıxıb bacadan könlü tutan ərgən qızlara ürəklərini açmağa icazə verilirdi. Təbii ki, o, yəni vəsfi-hal deyən oğlan qızdan cavabı eşidən kimi ordan çıxıb getməli idi. Çünki növbədə başqa oğlanlar da vardı, eyni zamanda kənd yerlərindən güclü mühafizəkarlıq saxlanılmışdı. Həmişə əxlaq, mərifət pərdəsi qorunub saxlanılır, dədə-baba adətlərinə riayət olunurdu. Bu verilən örnəklərdə oğlan və qızlar tərəfindən deyilən vəsfi-hallar aydınca bilinir, bəziləri isə deyişməni xatırladır. Elə ilk vəsfi-hal qızın dili ilə deyilir:

Bacadan baxan filan,
 Dam üstündə bir dolan.
 Tay-tuşundan seçilən,
 Bir sənsən dalda qalan.

Burda ərgən qızın narahatlığı öz əksini tapsa da o, sevdiyi oğlana onun tay-tuşunun evləndiyini xatırladaraq sevgilisinin məqsədini bilmək istəyir. Oğlan “Sən olasan xanımım” ifadəsi ilə bu payız toy edəcəyinə işarə vurur. Bu cəhətdən toplayıb yazıya alınan vəsfi-hallardan III və IV nümunələr də deyişmə şəklindədir. Qız oğlana xeyir işi yubatmağını xatırladanda oğlan dərhal ona qarşılıq verir:

Ətlik mallar hazırdı,
 Mən işi yubatmaram.

V vəsfi-hal daha maraqlıdır. Burada sevən qızın hiss-həyəcanı ilə bərabər xeyir işinin uzanacağı qorxusu aydınca göstərilib.

Maraqlıdır ki, şərti olaraq “deyişmə” adlandırdığımız vəsfi-halların içində oğlanla qız arasında narazılığın, fikir ayrılığının da görülməsi, zənnimizcə, təbiidir. Elə oğlanlar vardı ki, gördüyü gözəl qıza aşıq olsa da, qız ona qarşılıq vermir, ya da buna özünü saymamazlığa vurmaqla əhəmiyyət vermirdi. Əslində bu, oğlana “yox” cavabı idi. Bunu daha aydın təsəvvür etmək üçün yenə bir deyişməyə baxaq:

Dağlar duman-çəndədi,
 Könlün məndən gendədi.
 Səndən ötrü ölürəm,
 Mənim çarəm səndədi.

Qız oğlana belə cavab verir:

Yastı-yastı danışma,
 İsti basdı, danışma.
 Get tayını tap, oğlan,
 Daha bəsdı, danışma.

Bəzi örnəklərdə qızların narazılığı daha qabarıq verilmiş, oğlanların görünüşcə çirkinliyi (“burnu uzun, gözü çaş”, “uzunhoqqa, sallabaş”, “qabırğası qalın” kimi) təsvir olunur. Nümunə kimi aşağıdakı örnəkləri nəzərdən keçirmək olar:

Burnun uzun, gözün çaş,
Quş tək uçma, gəl yavaş.
Mən sənə bab deyiləm,
Uzunhoqqa, sallabaş.

Bacadan baxdın nahaq,
Dam üstə çıxdın nahaq.
Mənnən sənə yar olmaz,
Könlünü yıxdın nahaq.

Deyişmələrdə bəzən yoxsulluq, kasıblıq da sevgililər arasında maneə və ya sədd kimi gətirilsə də, bunun da həlli qeyd olunur. Məsələn:

Qəmlə keçir hər ayım,
Nə danışım, nə sayım.
Nə pul, nə də malım var,
Kasıblığa nə deyim.

Bu vəsfi-hal oğlanın ağır durumunu tam aydınlığı ilə əks etdirsə də, qız sevgilisinə doğru yolu belə göstərir: “Tut qolumdan, gəl apar”. Yəni, götürüb qaç, saf məhəbbət var-dövlətdən üstündür.

Əlbəttə, qız-gəlin məclislərində, iməciliklərdə rastlanan vəsfi-hallar çox olduğundan bu barədə tam fikir söyləmək çətindir. Bizə elə gəlir ki, bu yöndə axtarışlar davam etdirilməlidir.

Əriştəkəsmə iməciliyi də yayın sonu, payızın əvvəllərində, həmişə günəşli günlərdə növbə ilə keçirilirdi. Qız-gəlinlərin bir qismi kündələri yayır, bir qismi yayılmış kündələri bıçaqla nazik-nazik kəsir, bir qismi kəsilən əriştəni dəstələyir (bu iş çox məsuliyyətli olduğun görə burda ancaq təcrübəli qadınlar çalışırdılar), bir neçə qadın isə hazır əriştəni sinidə bayıra aparıb ipə sərirdi.

Əriştəni ipə sərmək üçün həyətdə bir neçə metr uzunluğunda kəndir təxminən 1,5-1,7 metr hündürlükdə bağlanır, onun bir neçə yerindən dayaq və ya dirək vurulurdu ki, əriştənin ağırlığı ipi aşağı çox əyməsin. Həm də ipin altına təmiz palazlar sərilirdi ki, yerə düşən əriştə torpağa bulanmasın. Əriştə günəşin şüaları altında yaxşı quruyurdu. Təbii ki, əriştə iməciliyində də ev sahibi qadın ona kömək edənlərə yaxşı süfrə açırdı. Bu vaxt yenə də evin bacası açıq saxlanırdı. Çünki ərgən oğlanların arasında utancaq oğlanlar da, öz sevgisini qıza açma bilməyənlər də vardı. Onlar ürəklərindən keçənləri istədiklərinə desinlər deyər onlara bilərəkdən imkan yaradırdı.

Ağbabada keçirilən qız-gəlin məclisləri həm musiqi yönündən, həm etnoqrafik cəhətdən maraqlı olub bölgədə musiqi folkloru və etnoqafiyanın zənginliyini göstərir. Eyni zamanda bu ərazidə dədə-baba adətlərinin yaşadılması, ona sadıqlıq və ehtiram, saf sevgi-məhəbbət motivlərinin nanaylarda müxtəlif çalarla ifadəsi ağbabalıların nəcib hisslərini, düşüncələrini əks etdirir.

ƏDƏBİYYAT

1. Söyləyəni: Qəmər nənə, 73 yaşında (Ağbaba bölgəsi, Qaraçanta kəndi).
2. Səadət Hacıyeva, 61 yaşında (Ağbaba bölgəsi, Hamasa kəndi).
3. C.Bağdadbəyov. Xatirələr və etnoqrafik qeydlər. Bakı: Qapp-Poliqraf, 2002
4. Azərbaycan folklor antologiyası. Ağbaba folkloru (tərtib edənlər: H.İsmayılov, T.Qurbanov) VIII kitab. Bakı: Səda, 2003
5. B.Alarlı. Azərbaycan xalq nəğmələri. Bakı: 2013
6. Dingəm dinar (tərtib edən: T.Səmimi), Bakı: Nurlan, 2006
7. Söyləyəni: Xəstə Zərnişan, 80 yaşında (Ağbaba bölgəsi, Təzə İbiş kəndi)
8. Söyləyəni: Gülxanım nənə, 70 yaşında (Ağbaba bölgəsi, Təzə İbiş kəndi).

ЖЕНСКОЕ МЕДЖЛИСЫ В АГБАБЕ

Таджир Курбанов
доктор философии по филологии, доцент

РЕЗЮМЕ

Женские меджлисы, проводившиеся в Агбаба, являлись особой традицией во время Новруз байрамы, свадебных церемоний, совместных заготовок продуктов на зиму. В связи с тем, что мужчины к участию в этих церемониях не допускались, женщины и молодые девушки чувствовали себя здесь свободно. На этих меджлисах читались шуточные заклинания и гадания, в тон им пелись “нанай” - звукоподражательные слова, произносимые при пении без слов.

Во время этих меджлисов молодые парни, поднявшись на крыши домов, где они проходили, выражали свои чувства понравившимся девушкам в таких же традиционных песнях-баяты.

Эти меджлисы в Агбаба имеют большое значение как с этнографической точки зрения, так и для изучения музыкального фольклора.

Ключевые слова: Агбаба, Новруз Байрамы, баяты, нанай.

BRIDE MEETINGS IN AGBABA

Tajir Gurbanov
doctor of philosophy in philology, associate professor

Women's gathering (majlis) held in Agbaba were a special tradition during the Novruz holiday, wedding ceremonies, joint harvesting of products for the winter. Due to the fact that men were not allowed to participate in these ceremonies, women and young girls felt free here. In these gatherings (majlis) were read comic spells and readings, in the tone they sang “nanai” - sound-imitating words spoken when singing without words.

During these gatherings (majlis), young guys, climbing to the roofs of the houses where they passed, expressed their feelings to the girls they liked in the same traditional bayati songs.

These gatherings (majlis) in Agbaba are of great importance both from an ethnographic point of view and for the study of musical folklore.

Key words: *Agbaba, Novruz Bayrami, bayati, nanai.*